

Købere jo i Reglen høre til de ubemidlede Klasser og saaledes staa temmelig værgeløse over for Sælgerne, maa det i høj Grad paastaaes, at den højtærede Justitsminister ved dette Forslag har søgt at stærme dem mod altfor ublid Behandling, ja man kan næsten sige mod Opræfteri. Smidlertid maa det erindres, hvad ogsaa siges i Motiverne, at der er to Klasser af Afdragshandler. Der kan godt tænkes aldeles reelle og sunde Afdragshandler, hvor man køber en Genstand paa det Vilkaar, at man betaler i et eller flere Afdrag; det er ofte nyttigt for Køberen, at han kan købe paa dette Vilkaar, og saadanne Afdragshandler bør man ikke lægge Hindringer i Vejen for. Men der er ogsaa en anden Klasse, som jeg vil kalde de usunde eller mindre reelle Afdragshandler, og dem bør man søge at komme til Livs. Jeg er ikke klar over, hvorvidt Forslaget tilstrækkelig skarpt skelner mellem disse Arter af Afdragshandler. Det staar ikke klart for mig, og det kunde jo være, at man ved Forslaget, saaledes som det lyder, kunde komme til at ramme baade de uretfærdige og de retfærdige, baade de usunde og de sunde Afdragshandler, og det skulde dog ikke være Meningen. Jeg skal villig indrømme, at det kan have sin store Vanstuelighed ganske nøje at træffe Grænsen mellem disse to Arter af Afdragshandler, men jeg tror dog, at der er adskillige Momenter, som ere karakteristiske for de usunde Afdragshandler, og jeg skal anføre en Del af dem, idet jeg bemærker, at enhver Dommer, som har havt at gøre med en Del Bedragerisager, der støtte sig til disse Afdragshandler, kommer godt ind i de Vilkaar, som der stilles op.

Det første, som betegner disse usunde Afdragshandler, er det, at den Forretning, som driver dem, væsentlig er baseret paa Afdragshandel. Man kalder dem for Afdragshandler, dog er der ogsaa nogle iblandt dem, som kalde sig selv for Forlagsforretninger, jeg kan ikke rigtig se, hvorfor, men det ligger vel i, at de Artikler, de forhandle, følge som Præmier med temmelig daarligt Romaner, der udgives hæftewis. Det, at en handlende i Ny og Næ sælger en Ting paa Afdrag, er fuldkommen reelt, og saadanne Handler bør der ikke lægges nogen Hindringer i Vejen for her; men naar Forretninger i det hele og store blot ere baserede paa at sælge paa Afdrag, bør man begynde at blive mistænksom. — Et andet Moment, som ogsaa spiller en Rolle ved disse Handler, er den Omstændighed, at Sælgeren i Almindelighed forbeholder sig Ejendomsret til Tingen. Det er fuldkommen

lovligt, og det sker under forskellige Former. Dels stipuleres det i en Købekontrakt, dels gives der Kontrakten Form af en Lejekontrakt. Det er netop en Omstændighed, som er overordentlig skadelig for den uheldige Køber; thi naar han har betalt nogle Afdrag, maaste mere, end Tingen er værd, kommer i Pengeforlegenhed og sælger eller pantsætter Tingen, saa kan Sælgeren anmelde ham som skyldig i Bedrageri. Han kan saa foreskrive ham sine Betingelser eller i alt Fald gaa frem paa den strengeste Maade efter Kontrakten, saaledes at den uheldige Køber kommer til at betale langt mere, end han burde. — Et tredje Kendetegn paa disse usunde Afdragshandler er det, at den Genstand, der her handles med, sættes til en usforholdsmæssig høj Pris. Jeg har f. Eks. set, at et Vommur, der i Almindelighed i Handel og Wandel koster 12½ Kr., i Reglen sættes til en Pris af 36 Kr. i disse Kontrakter. Naar nu Køberen altsaa har betalt nogle Afdrag, har han egentlig betalt mere, end Tingen er værd, men hvis han udebliver med et enkelt Afdrag, tager Sælgeren alligevel Tingen igen og har tjent udmærket ved det, idet han allerede har faaet mere, end Tingen er værd, og endda kan sælge den igen paa samme Maade; det er meget almindelig brugt, og det gaar altsaa ud over Køberen. Paa samme Maade forholder det sig med andre Genstande, i Reglen Urkæder, Spilledaaser, Harmonikaer, Olyetryk og saadanne andre Ting, som ere til Salg i den Slags Handler. — Endelig er der endnu et Moment, jeg skal tillade mig at nævne, som er ret betegnende, og det er dette, at de fleste af disse Handler drives ved Kolportage. De omtalte Forlagsforretninger holde en Kolportør, som rejser om og foreslår de Genstande, som skulle sælges. Genstandene se ganske fristende ud, og vedkommende mene jo, at det er en ganske nem Maade at komme til disse Ting paa. Kolportøren fortæller, hvor udmærkede disse Ting ere, og saa gaar Køberen ind paa at underskrive Kontrakten, og i allehelstgste Tilfælde, naar han har betalt alle Afdrag, har han betalt Genstanden meget dyrt, uagtet den er meget lidt værd. Det er denne Kolportage, som jeg mener ogsaa er Kendetegnet paa, hvad jeg vil kalde de usunde Afdragshandler. Hvis man kunde indskrænke Lovforslaget til kun at angaa saadanne Afdragshandler, hvor et eller flere af disse Momenter komme i Betragtning, tror jeg, man vilde komme til at ramme alle dem, som bør rammes. Jeg skal indrømme, at det maaste ikke er nogen udtømmende Frem-